

ශ්‍රී. බු. ව. 2560 ක්වූ උඳුවස් මස කලාපය, රා. ව. 2016 ක් වූ දෙසැම්බර් මස 13 වන දින වැලිගම ශ්‍රී සුගත ශාන්තිසේවා සංසදයේ නිර්මාතෘ ගරු යාවජීව සභාපති

ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාණා වසන්ත මහතා විසිනි.

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස !!!

අන්තර්මට සුදුනමින් වෙනස් වන ලෝකය පරිහරණය කරමු.

(සංයුක්ත නිකාය අභිච්ච සඤ්ඤා සූත්‍රය ඇසුරිනි.)

ධම්කාමී පින්වත්නි,

අද උඳුවස් පුර පොහොය දිනයයි. නිකුණු ශාසනය ආරම්භ වීම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පාරිභෝගික වූ වස්තූන් අතර බෞද්ධ ලෝකයා ඉතා ගෞරව කරන පූජනීය වස්තුවක් වූ විජය ශ්‍රී ජයසිරි මහ බෝධි දකුණු ශාඛාව සිරි ලකට වැඩම කළ දිනය මෙන්ම අනුබුදු මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑම වැනි සිද්ධීන් සිහිපත් කරන දිනයකි.

අද මෙම දහම් පණිවුඩයට තරමක් ගැඹුරු වහන්සේ සෑම කෙනෙකු විසින්ම ඉගෙන ගතයුතු සූත්‍ර ධර්මයක් මාතෘකා කර ගනිමි. සූත්‍ර පිටකයේ බන්ධ සංයුක්තයේ පුජ්ච වර්ගයට අයත් අභිච්ච සඤ්ඤා සූත්‍රයයි. මෙය බුදුපියාණන් වහන්සේ දේශණා කර ඇත්තේ සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයේ දීය. “අභිච්ච” යනු වෙනස්වෙනවා කියන අර්ථයයි. “සඤ්ඤා” යනු හඳුනාගැනීම යන අර්ථයයි. වෙනස් වීම හඳුනාගැනීමට සහ වස්තූන් හඳුනා ගැනීමේ වටිනාකම තේරුම්කර දෙන නිසා මෙයට “අභිච්ච සඤ්ඤා සූත්‍රය” යයි නම ලැබී තිබෙනව.

නිකුණු වහන්සේ අමතා මෙහෙම දේශණා කරනව. මහණෙනි අනිත්‍ය සඤ්ඤාව යමෙක් නිතර පුරුදු කරනව නම් සියලු කාමරාගය ගෙවයි. රූප රාගය ගෙවයි. භවරාගය ගෙවයි. අවිද්‍යාව ගෙවයි. අස්මිමානය ගෙවයි. ඒ අනිත්‍ය සඤ්ඤාව නිතර පුරුදු කරන්නාට ලැබෙන ලාභ පහකි. ඉහත කී කරුණු

වෙනතෙ වදිනෙද පිවිතයෙදි කුමක් හෝ කැඩුනොත් බිඳුනොත් හෝ සොහොන් භූමියේදී හෝ මරණයේ දැන්වීම් පත්‍රිකාවල තිබුනොත් විතරයි. එහෙම හෝ මතක් වෙන එකත් හොඳයි. නමුත් මෙහිදී බුදුනිමියන් අපිට පෙන්වා දෙනව. මෙය නිතර පුරුදු කළයුතු දෙයක් බවට එවිට වදිනෙද ඇතිවන බොහෝ ගැටලු වලට පිළිතුරු ලැබෙනව. නිදහස ලැබෙනව. ගැටීම් අඩු වෙනව. දුක් අවම වෙනව. ඒ ලාභය සඳහා අකමැති කෙනෙක් ඉන්නවනම් බුද්ධ අවවාදයෙන් මගහැර යාමකි.

මීලඟට අපි බලමු අනිත්‍ය සඤ්ඤාව නිතර පුරුදු කරන පුද්ගලයාට ලැබෙන ලාභ පහ කුමක්ද ? කියා මේ ලෝකයේ අපිට විඳීමට කැමැත්ත ඇති කරවන වස්තු පහක් තියනව. එනම් පංචකාම වස්තූන්ය. ඒ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්වර්ෂ යනුවෙනි. මේවා අරමුණු කර පංච ඉන්ද්‍රියයන් පිනවනව. ඒ පිනවීමට ඇති කැමැත්ත කාම රාගයයි. ඒ කාම රාගය ඇති කර ගන්නා අපි කුමක්ද කළ යුතු වන්නේ. අනිත්‍ය සඤ්ඤාව හෙවත් නිත්‍ය නැතිබව ඒ ඒ වෙලාවෙදී හඳුනා ගන්න ඕන. කොයි වෙලාවෙදීද ? කාමරාග ඇතිවන හැම විටකදීමය. ඇස කණ නාසය ආදී ඉන්ද්‍රියයන් පිනවීම කාම රාගය නම් ඒ කාමරාගයෙන් සත්වයා සසර දුකට නැවත නැවත යොමු කරනව. ඒ නිසා කාමරාගය හොඳ දෙයක් නෙවී. ඒ කාමයේ ආදීනවයයි. සත්වයන් දුකට පත් කරන කාමරාගයෙහි අනිත්‍ය බව වටහා ගන්න විට ඒ වටහා ගැනීමේ පුරුද්ද දිගින් දිගට ඇති කරගත යුතුයි. අනිවච්ච සඤ්ඤාව කියන්නේ වෙනස් වනබව හඳුනා ගැනීම නිසා අපිට වැටහෙනව කාම වස්තූන් අනිත්‍යය ලෙසට. එසේ හඳුනා ගැනීමේදී සියල්ල වෙනස්වෙන බව කල් ඇතිව දන්නා නිසා විඳින අතරට වෙනස් වීම දුකක් වන්නේ නැහැ හේතුව ස්ථිරයි කියලා හිතෙන් අල්ලා ගත්තේ නැති නිසයි. අත්හැරීම හෙවත් නිස්සරණයට සූදනමින් පරිහරණය කරනවිට දුක් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. “ නිසසරණ පඤ්ඤා පරිභුක්ඤ්ජනි” රහතන් වහන්සේලා නිවැරදි සියළුම දේවල් පරිහරණය කලා එනමුත් බැඳීම අත්හැරියා. නුවනින් පරිහරණය කළා. මේ විදියට ලෙඩක් හැඳිගෙන එනවිටම භාවිතා කරන බෙහෙතක් මෙන් යුද්ධයක් පැමිණි විට භාවිතා කිරීමට ලබාදෙන යුධ පුහුණුව වගේ නිතර අනිත්‍ය සඤ්ඤාව හෙවත් නිත්‍ය නැතිකම හඳුනාගන්න ඕන. එවිට සියළු කාමයන්ට ඇති කැමැත්ත අපෙන් අත් වෙනව. (සබ්බං කාමරාගං පරියාදියති)

කාමලෝකවල ඉපදීමට ඇති ආශාව හෙවත් කාම රාගය ප්‍රතිභාව වුනොත් එය අඩුවී නැතිවී ගියද ඇතැමුන් රූප රාගය ඇතිව රූපලෝකවල උපදිනව. එනම් බ්‍රහ්ම ලෝක වල උපදිනව. එයට උසස් චිත්ත බලයක් අවශ්‍යයි. කාමලෝකයක් වූ දෙව්ලොවට වඩා බ්‍රහ්ම ලෝකවල උසස් ආයුබලයක් ඇතිව උපදිනව. අනිත්‍ය සඤ්ඤාව වඩන පුද්ගලයා දිව්‍ය හෝ මනුෂ්‍ය හෝ බ්‍රහ්ම සම්පත් හෝ මතක් වෙනකොට එහෙම ආශාවන් ඇතිවනවිට මේ සම්පත් වෙනස්වෙනවා කියලා හිතෙනව. එහෙම හිතනකොට ඒවායේ පහලවීමට ඇති ආශාව ගෙවී ගෙවී යනවා. රූප ලෝක වූ බ්‍රහ්ම ලෝකයේ රූපරාගයද නැතිවෙනව (සබ්බං රූප රාගං පරියාදියති)

කාමභව, රූපභව, අරූපභව වශයෙන් ආකාර 03කි. “භව” යනු පවතිනවා යනුයි. “රාග” යන්නෙහි තේරුම කැමැත්තයි. භවරාග යනු පැවතීමට ඇති කැමැත්තයි. ඒ නිසා කාමලෝක යනු දිව්‍ය ලෝක හයයි. සතර අපායයි. මිනිස් ලෝකයයි එකොළහකි. එය කාම භවයයි. ඒ සමග රූප, භව අරූප භව වශයෙන් සියල්ල භව තුනකි. එම භවතුනෙහි සත්වයෝ උපදිති. භවරාගය කියා මෙම සූත්‍රයෙහි දක්වන්නේ භවත්‍රයෙහිම ඉපදීමට ඇති ආශාවයි. එම භවය කියන එක නොවෙනස්ව පවතිනු ඇතැයි යන හැඟීම නිසා සත්වයා එහිම ඉපදීමට කැමැත්ත ඇති නිසා භවරාගය කියා කියනව. අති දීඪී සසර කියන්නේ එයමය. එහි වෙනස් වනබව නැතිවෙන බව දුකක් බව අනිවච්ච සඤ්ඤාව පුරුදු කිරීමෙන්

හඳුනා ගන්නව. හවයන්හි ඇවිදිනුයේ මෙම හවරාගය නිසා නේද ? කියා හවරාගය අඩුකරමින් සහමුලින් ගෙවා දමනව. (සබ්බං හවරාගං පරියාදියති)

හවරාගය අනිත්‍යයි සත්වයා දුකට පමුණුවන්නේ ඒ නිසයි එය අනිත්‍ය බව දුක බව වැටහෙන්නේ නැති නිසා හැමදු පවතිනව. සැපයී යන අදහස සත්වයාට ඇතිවෙනව ඒ නොදන්නා කම නිසාය කුමක් නොදන්නාකමටද පැවැත්මට තියන ආශාව නිසා දුක් ඇතිකරගන්නේ තමන්ටම බව තේරුම් ගැනීමට නොදන්නා කමයි. කෙටියෙන් කියනවනම් දුක නොතේරුම් කම, දුක ඇති වීමට හේතුව වන තණ්හාව බව නොදන්නා කම, දුක නැති කළ යුතු දෙයක්ය යන්න නොදන්නා කම, දුක නැතිකිරීමේ මාගීය හෙවත් වැඩ පිළිවෙලක් ඇතිබව තේරුම් නොගැනීමයි. හේතුවක් සහ ඵලයක් නිසා දුක හටගන්නා බව නොදන්නා කමයි. එය අවිද්‍යාවයි. අපි එදිනෙදු ජීවිත ගැටලු වලට පිළියම් කොතරම් යොදනවාද ඒ සියලු පිළියම් තාවකාලික පිළියම් බව නොවැටහෙනුයේ අවිද්‍යාව නිසයි. අවිද්‍යාවෙන් වැනිල දුකම හදන දුකටම හේතුවන කර්ම යළි යළිත් රැස්කරනව. එහි සත්‍ය හෙළිකර ගැනීමට අනිවිච්ච සඤ්ඤාව පුරුදු කිරීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලේ ඒ නිසයි. එවිට සියල්ල වෙනස්වෙලා යනහැටි වැටහෙනව විද්‍යාව (දැනීම) පහළවෙනව (සබ්බං අවිජජං පරියාදියති)

අනිත්‍ය සඤ්ඤාව නිතර පුරුදු කරන්නා තුළ ඇති සියලුම අස්මිමානය ගෙවියනව. මානය (මැනීම) ඇතිවන්නේ “මම” “මගේ” යන හැඟීම නිසයි. ඒ නිසා අස්මිමානය යයි නම් වෙති. එය ප්‍රධාන වශයෙන් සෙය්‍යමාන (උසස්) සද්දිසමාන (මධ්‍යම) හීනමාන (පහත්) යනුවෙන් ආකාර තුනකි. එහිද එකක එකක තුළ උසස්, මධ්‍යම, හීන වශයෙන් සත්වයා හිතන නිසා නවවිධ මාන යනුවෙන් ආකාර හවයකි. එය මෙසේ තේරුම් ගනිමු.

1. උසස් අය අතරේ මම උසස්වෙමියි සිතන අය (සෙය්‍යසස සෙය්‍යො හමසමීති මානො)
2. උසස් අය අතරේ මම සමාන වෙමියි සිතන අය (සෙය්‍යසස සද්දිසො හමසමීති මානො)
3. උසස් අය අතරේ මම පහත් කෙනෙකියි සිතීම (සෙය්‍යසස හීනො හමසමීති මානො)
4. සමාන අය අතරේ මම උසස්වෙමියි සිතීම (සද්දිසසස සෙය්‍යො හමසමීති මානො)
5. සමාන අය අතරේ මමද සමානයෙකියි සිතීම (සද්දිසසස සද්දිසො හමසමීති මානො)
6. සමාන අය අතරේ මම පහත් යයි සිතීම (සද්දිසසස හීනො හමසමීතිමානො)
7. පහත් අය අතරේ මම උසස් යයි සිතීම (හීනසස සෙය්‍යො හමසමීති මානො)
8. පහත් අය අතරේ මම සමානයෙකියි සිතීම (හීනසස සද්දිසො හමසමීති මානො)
9. පහත් අය අතරේ මම පහත් යයි සිතීම (හීනසස හීනො හමසමීති මානො)

මෙසේ තුනක් වූ මැනීම ආකාර 9කට වර්ග වෙනව. මේ සියලු මානයන් ඇතිවෙන්නේ “මම” නැමති අස්මි මානය නිසයි. වත්මන් ලෝකයේ මේ මානය ඉතා ඉහලින් ක්‍රියාත්මක වෙනව. ධර්මශාලාවේ බණ අහන්න වාඩිවෙන්නේ මාන ඇතිව. කඩින පිංකම ආදී පිංකම් කරන්නේ මානයෙන් යුතුවයි. කෙටියෙන් කියනවානම් මැරුණාම අවමගුල හෙවත් අවසන් කටයුතු කිරීමේ පදනමද මානයයි. අප

රටේ වැඩ සිටි ධර්මය වන සියලුම ශ්‍රේණි පැවරුවන බව ආගමික රේඛාවේ වැඩිමල මහනාහිමියන් ප්‍රකාශ කළේ “ගෙදර තියන කුණු ගොඩ ඉවත් කරන්න අමුතු උත්සවයක් අවශ්‍යද” යන්නයි. එය ගිහි පැවිදි අප සැමට නිහතමානී ආදර්ශයකි. මෙසේ නවවිධ මානය ඇතිවන්නේ “මම” නැමති කෙනෙකු ඉන්නවා යයි යන හැඟීම නිසාය. එය මුල්කරගෙනය. අනිවච සකද්දැව පුරුදු කරනවානම් එය රහත්වෙනතුරු තිබෙන මානය නැතිකර ගැනීමට භාවනා කම්ප්වනසක් බවද වටහා ගත යුතුයි.(සබබං අසම්මානං පරියාදියති)

ර්ලගට මේ සුත්‍රයෙහි බුදුනාමුදුරුවෝ උපමා 10ක් දේශනා කරනවා.

- + මහණෙනි වැහි කාලෙදී ගොවියෙක් මහ නගුලෙන් කුඹුර භාන්තේද කුඹුරේ පැතිරී තිබූ මුල් සියල්ල සිඳේද ඒවගේ නිසි වෙලාවට අනිවච සකද්දැව පුරුදු කරන්නා ගේ සියලු කාමරාග, රූපරාග, භවරාග, අවිද්‍යාව, අස්මිමානය ගෙවයි නසයි.
- + මහණෙනි බබුස්තණ කපන්නෙක් තණ කපා අගින් අල්ලා තන ඇට යටට සලාද පොළාද එපරිද්දෙන් අනිවච සකද්දැව යමෙක් බහුලව පුරුදු කරයිද කාමරාග ආදිය ගෙවයි. නසයි.
- + එක නටුවේ පිහිටි අඹ පොකුර නටුවෙන් කපා බීම දැමීම වාගේ අනිවච සකද්දැව බහුලව වඩන කෙනාගේ කාමරාගාදිය සියල්ල නැසෙන බව පෙන්වා දෙනව.

ර්ලග උපමා 07 දක්වන්නේ අනිවච සකද්දැව භාවනා අතරින් අග්‍ර වන ආකාරය කියා දීමටයි.

- + වහලක පරාල ටික සියල්ල සම්බන්ධ වෙල තියන මූළ පරාලයට සමාන කරනව.
- + සියලු සුවඳ හමන මල් වගේ අතරෙ කල අගිල් මුලට අග්‍රකම ලැබෙනව වාගේ එයට සමාන කරනව
- + ගස්වල සුවඳ ගහන අරටු අතරින් රත් සඳුන් අරටුව සේ ප්‍රධාන වන බවද
- + මල් සුවඳ අතරින් දූෂ සමන් මල් සුවඳ අග්‍රවෙන්නා සේ.
- + රජවරුන් අතරින් සක්විති රජු අග්‍රවෙන්නා සේ
- + තාරකා ආලෝක අතරින් හඳ එළිය අග්‍රවෙන්නා සේ
- + සරත් සෘතුවෙහි වළාකුලු නැති අහසෙහි නිරු රශ්මියෙන් අඳුර දුරුවී අහස බබළන්නේ යම් සේද එපරිද්දෙන් අනිවච සකද්දැව භාවනා අතර මූලික වී යමෙක් නිතර පුරුදු පුහුණු කරනවානම් ඒ පුද්ගලයාගේ නිතර තිබෙන කාමරාගය, රූපරාගය, භවරාගය, අවිද්‍යාව, අස්මි මානය සියල්ල නැතිවී යනව කියල උපමා තුළින් සිහිපත් කරනව.

එසේ සිහිපත් කළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නැවත පැහැදිලි කිරීමක් කරනව. අනිවච සකද්දැව වඩන හැටි පිළිබඳව. කෙනෙකුගේ ජීවිතය නිර්මාණය වී තිබෙන රූප, වේදනා, සකද්දැ, සංඛාර විකද්දැණු නම් වූ ස්බන්ධ පහ හෙවත් පංචස්බන්ධය පිළිබඳව කියාදෙනව. එය ඇතිවන්නේ මම යනුවෙන් ආත්ම වාදීව උපාදානය හෙවත් අල්ලා ගැනීම නිසා ඉහත කී කාමරාග, රූපරාග, භවරාග, අවිද්‍යාව අස්මිමානය හටගන්නා බව එය නැතිකිරීමට පංචස්කන්ධයේ හටගැනීම නැතිවීම දැකීම

හෙවත් අනිච්ච සඤ්ඤාව පුරුදු කිරීමෙන් බහුලව පුරුදු කිරීමෙන් පංචස්ඛන්ධයේ වෙනස් වීම හෙවත් අනිත්‍ය දැකිනවානම් සම්මා දිට්ඨිය පහළ වී පංචස්ඛන්ධය පරිහරණය කරන්නෙකු වඛදු පංචස්ඛන්ධයක් නැවත ප්‍රාර්ථනා නොකරන බව වදාරා දේශනාව අවසන් කරනව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම සූත්‍රයෙන් අනිත්‍ය සඤ්ඤාව නිතර පුරුදු පුහුණු කරනවනම් කොයිතරම් ප්‍රබලව අපේ ජීවිතයට බලපානවද කියල ඉතා නොදීන් දේශණා කරල තියනව. නිතර පුරුදු කරගත යුත්තක් බව කියා තිබෙනුයේ අනිච්ච සඤ්ඤාව තුළින් අපි නිතරම ජීවිතය දැකින්න ඕන වනම් යථාර්ථය තේරුම්ගෙන ජීවත් වීමයි. එසේ ජීවත් වීමෙන් ලෝකයේ යථාර්ථයට මුහුණ දෙන්න වෙන අවස්ථාවලදී කම්පා ඇතිවෙන්නෙ නැතැ “ඉපිද මැරේ යලි ඉපිදේ නොතිර සසර සාගරේ.....” යනාදී ගීත ගායනා කළ හෙළයේ ගාන්ධර්වයා වූ අමරදේව ශූර්ණ්ගේ අනාවය වූ දින කිහිපය තුළ එම ගීතය මාධ්‍ය තුළින් විකාශය වෙද්දී එතුමාගේ හඬට (ශබ්ද රසයට) වලී වූ රසකාමීන්ට එම ගීතය අනිත්‍ය සඤ්ඤාවක් විය. එම ගීතයේ අර්ථරසය මෙනෙහි කිරීමෙන් යථාර්ථය දැකිනවා යනු තමන් ප්‍රියකරන යමක වෙනස්වීමට සත්‍ය ලෙසට මුහුණ දීමය. දක ඇතිවෙන්නෙ වෙනස් වීමට වෙනස්වෙන්න නොදී පවත්වාගෙන යන්න උත්සහ ගන්න තරමටයි. යමෙක් නිසි පරිදි නිසි වෙලාවට අනිත්‍ය දැකින්න ඕන. ගොවිය නගුලෙන් හාන්නෙ වැනැල වැස්සට පොලව තෙමුනු වෙලාවට එවිට ඉතා කුඩා මුල් පවා ඉදිරිලා එනව. ඒවගේ අපේ නිතර කාමරාගය ආදී කෙළෙස් ඇතිවෙන වෙලාවෙදී එම කෙළෙස් යටපත් කරන්න නිතර මේ අනිච්ච සඤ්ඤාව භාවිතා කළ යුතුයි.

ඒ අනුව සිතේ කාමරාගය ඇත්නම් එපමණට ගෙවෙනව. රූප රාගය ඇත්නම් ගෙවී ගෙවී යනව හවරාගයද, අවිද්‍යාවද, මානසද ඒ සියළු කෙළෙස් ගෙවීමෙන් නිරුද්ධ වීම ඇති වී නිවන ස්ඵර්ශ කරනව, දුකෙන් මිදෙනව, එතෙක් දුක් අවමවෙනව, අනිච්ච සඤ්ඤාව යනු ඒ තත්වය උදකරන භාවනාවකි. ඉඩ ලැබෙන හැම මොහොතකම කාමරාගය ඇතිවන තැනදී, රූපරාග හෙවත් බ්‍රහ්මලෝකයට යන්න ආස හිතුවනොත්, දිව්‍ය ලෝකෙ යන්න හිතුවනොත්, අවිද්‍යාව ඇතිවුනොත්, හවරාගය ඇතිවුනොත්, මානස ඇතිවුනොත් එය දුකට හේතුව නිසා ඒ මොහොතෙම උත්සහ වන්න වී කටයුතු කිරීමට අනිච්ච සඤ්ඤා සූත්‍රය සැමට උපනිශ්‍රය වේවා.